

MAI VILÁG

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
Str. Bob (v.olt Kismester u.)
No. 2. Szerkesztőség délután
hat óra után Str. Regina Ma-
ria (v. Deák Ferenc u.) No. 38
szám. — Telefon: Nappal 603,
este 194 — Előfizetési Ár:
egész évre 800 lei, félévre 420
lei, negyedévre 220 lei és egy
hónapra 80 lei. Külföldre
ezeknek az áraknak kétszerese.
Hirdetések tarifa szerint. —
Apróhirdetés egy szó 2 lei.

Cluj—Kolozsvár 1928.

POLITIKAI NAPILAP

Szerda, szeptember 26.

A román népszövetségi delegátus nem utazhatott keresztül Magyarországon

(Bucuresti, szept. 24. A Mai Világ tud.) A Rador távirati iroda jelenti: Diplomáciai körökben nagy feltűnést keltett, hogy Djuvara meghatalmazott miniszter, aki Romániát a Népszövet-

ségnél képviselte az optánsperben, út-
utazási vizumot kért a berlini magyar
követségtől, hogy Magyarországon át
utazhasson vissza Romániába. A ma-
gyar követség arra való hivatkozással,

hogy a berlini interparlamentáris kon-
ferencián Djuvara magyarelles ma-
gataritást tanúsított, megtagadta a vi-
zumot. A hírt a bukaresti lapok feltűnő
cikkekben közlik.

A KORMANY SORSDÖNTŐ NAPJA

Antonescu ma megérkezik Párisból a bankárok válaszával

Mit jelent a huszmillió dolláros előleg

(Bucuresti, szept. 24. Saj. tud.)
Antonescu Victor, aki a kormány
megbízásából a nemzetközi bankár-
csoporttal a kölcsön realizálását
tárgyalja Párisban, ma este hazaér-
kezik és magával hozza a bankárok
válaszát. Antonescu hazaérkezését
óriási izgalommal tárgyalják Bu-
karestben. Annyit már tudnak, hogy

a 20 millió dolláros előleg kérdé-
sét Antonescu kedvezően intézte el,
de ez még nem jelent biztos sikert.
Egyes pesszimisztikus hangok sze-
rint ugyanis az előleg megszavazása
éppen azt jelentené, hogy a banká-
rok most csak előleget adják meg,
illetve, hogy akkora volna az egész
kölcsön s majd csak tavasszal jár-

gyalnának a többről. Kormánykö-
rökben azonban optimista a hang-
ulat, azt tartják, hogy az előleg meg-
szavazása azt jelenti, hogy a banká-
rok a kétszáz millió kölcsönt is
állják. A liberális pártban remélik,
hogy a parlament október 15-i
megnyitására az egész kölcsön szer-
ződés alá lesz írva.

Több mint ötszáz ember pusztult el tegnap a madridi színházi tűzben

A katasztrófa megrendítő részletei

(Páris, szept. 24. A Mai Világ tud.)
A Havas távirati iroda jelenti Mad-
ridből, hogy a spanyol főváros leg-
sűrűbben lakott negyedében tegnap
este tíz perccel kilenc óra előtt tűz
keletkezett a hatemeletes fabói ké-
szült régi Novediade színházban,
amely hihetetlen gyorsasággal el-
hatalmasodott s

a hatemeletes, nézőkkel zsúfolt
színházat teljesen elhamvasz-
totta.

A katasztrófánál eddigi megállá-
pítások szerint

több, mint ötszáz néző, köztük
sok gyermek lelte halálát.

Az utóbbi évek színházégetéseinek
a legnagyobbika több áldozatot kö-
vetelt, mint az 1910. évi párisi és
chicagói színházi tűzkatasztrófák
és arányai meghaladják a bécsi
1889-ik évben történt színházégetés
arányait is. Eddig nyolcvan életve-
szélyes sebesültet helyeztek bizton-
ságba a spanyol főváros különböző
egészségügyi intézeteiben. Három
sebesült a mentő állomáson belső
zuzódásaiiba és égési sebeibe bele-
halt. A katasztrófáról az alábbi
részletes jelentés számol be:

A vége felé közelegő nyári szezon
legnagyobb slágerszámának elő-
adására ismét zsúfolásig megtöl-
tötte a közönség Madrid legnagyobb
nyári színházát. Az első felvonás
végén kevéssel kilenc óra előtt tá-
madt a tűz, melynek eleinte a szin-
házi tűzoltóság nem tulajdonított
nagyobb jelentőséget. Hozzáálltak a
tűz eloltásához, de a fából készült
színházban rohamosan terjedő tűz-
nek nem sikerült gátat vetni.

A közönség megnyugtatója és a
pánik megakadályozása végett
a zenekar indulóba kezdett, de
az erősen terjedő füstszagra
a közönség felugrált helyeiről
és tömegesen tódult a kijárat
felé.

A kijáratoknál rettenetes tolongás
keletkezett s a dulakodásban
borzalmas jelenetek játszódtak le.
A menekülők asszonyokat, gyerme-
keket gázoltak le utjukban, hogy
megmenekülhessenek a tűzhaláltól.
Épen a színházi közönség alig fele
jutott ki a szabadba. A többiek kö-
zül azok még szerencsésekknek
mondhatók, akiket kisebb sérülé-
sekkel kisodorta az életét menteni

ügyekző tömeg áradata. A fojtó
füstben többen elájultak.

A leszakadó tetőgerendák rá-
omlottak a benmaradtakra

s több, mint százan már ekkor ha-
lálós sebet kaptak a tűz martaléká-
ul esett rozoga színházi épületben.
A kijáratok előtt még mindig ret-
tenetes tolongás volt és rendszeres
mentőmunkálatokról szó sem lehet-
ett. Az éjjel folyamán kétszázhar-
minchétt sebesültet vittek rekvirált
gépkocsikon a madridi kórházakba.
A halottak pontos számát csak na-
pok múlva lehet megállapítani az
eltűnés bejelentésekből, mert

a romok között a felfismerhet-
lenségig összeégett és összeron-
csolt holttestek agnoszkálása
teljességgel lehetetlen.

A tűzet csak a hajnali órákban
sikerült eloltani. A színházzal szom-
szédos több faépület szintén a lán-
gok martalékává lett, a központi
vásárcsarnok épületét azonban si-
került megmenteni.

Primo de Rivera és a direktórium
tagjai a borzalmas hír vétele után
azonnal a helyszínre mentek és sze-

mélyesen irányították a sebesültek
kórházba szállítását és a mentést.
A romok eltakarítása és a holttes-
tek kiemelése most folyik.

A Wolff távirati iroda madridi
jelentése szerint a Novediade szin-
ház égésénél utászkatónak egész
éjjel folytatták a mentést és dol-
goztak a romok eltakarításán. A
tűzkatasztrófában a színház összes
villany és gázvezetékei elégték s
ezért

a katonák fáklyákkal és fény-
szórókkal világították be a te-
repet.

A vizsgáló bizottság az éjjel fo-
lyamán csak az első emeletig jutott
el, a második emeletre vezető lép-
csők el vannak torlaszolva. A Le
Journal tudósítója ötszázra becsüli
a halottak számát. Az alsó nézőté-
ren összesen mintegy hatvan halott
van. a karzatokon és erkélyen még
nem lehetett az embervesztéseket
megállapítani.

A borzalmas tüzvész keletkező-
séről ujabban a következőket je-
lentik:

Ujabb részletek a tüzvészről

A balletkar tagjainak kezében
fáncközben egy-egy varázsveszőt
ábrázoló pálcika volt villamoskör-
tékkel a végén. Az egyik varázs-
vesszőből váratlanul hatalmas tűz-
csóva pattant ki, majd rövidzárlat
keletkezett. A lámpák elaludtak, a
tüzcsóva a kulisszákat lángbori-
totta és nemsokára több táncosnő
ruhája is tüzet fogott. A teremben
borzalmas pánik keletkezett.

A lángok mind magasabba csap-
tak és vasfüggöny hiányában a tűz
átharapódzott a nézőterre, ahol a
pánik ekkor már leírhatatlan volt.
Az égő karzatok egymás után sza-
kadtak be, maguk alá temetve a
feiveszettezen menekülő tömeget. A
gerendázat a tűzoltókkal együtt a
mélységbe zuhant. A romokon fojtó
füstben katonaság dolgozott fény-
szórókkal. A rettenetes pánikban
két anya karján kisgyermekükkel
leugrottak a karzatról és azonnal
szőnyethaltak. Az összes zenészek
és a szereplők nagyrésze odaveszett
nagyrészüik pedig a fojtó füstben
megfulladt.

Hajnali három óráig már száz-
ötven halottat ástak ki a romok
alól. Egy tömegben felszínre hoztak
negyvenkilenc halottat megszene-
sedve. A falhoz támaszkodva, álló-
helyzetben csoportosan találtak ha-
lottakat, akiket a füst megölt. A
füstben megfulladt asszonyokat
karjaik között gyermekeikkel a
katonaság részben kiemelte a romok
közül. Madrid valamennyi kórháza
haldokló sebesültekkel van tele.

Iskola-hegedük legjobban kivitelben kaphatók a **COLUMBIA**-nál Cluj, Piața Uniri Főter 28 sz Diákoknak 10 százalék engedmény.

Goga elutazott Michalachehoz

Akció indult a nemzeti parasztpárt és a néppárt kibékítésére

(Cluj-Kolozsvár, szept. 24. Saj. tud.) Mialatt a naszói választási harcban véres összecsapás támadt a néppárt és a nemzeti parasztpárt között, addig Bukarestben akció indult meg arra, hogy a két ellenzéki párt között közeledést hozzon létre. A néppárt — teljesen megbízható információink szerint — fel akarja ajánlani a nemzeti parasztpártnak, hogy együttesen lépjenek fel a liberálisok ellen s együtt igyekezzenek meghusítani minden olyan törekvést, amely a válságot semleges vagy hivatalnokkormány kinevezésével próbálná megoldani.

Averescu tábornok közléseinek átadását maga Goga Octavian vállalta el aki ma elutazott Topolovenába, Michalache lakására. Munkatársunk ma beszélt a néppárt egyik mértékadó tagjával, aki a következőket mondotta:

— Nel ez az első kísérlet arra, hogy a néppárt és a nemzeti parasztpárt között közeledés jöjjön létre. Ez év tavaszán is történt hasonló akció, s nem a néppártot mult, hogy a liberálisok ma is kormányon vannak, Maniu Gyula eddig mereven elzárkózott attól, hogy kollaborációra lépjen s ez az oka annak,

hogy a nemzeti parasztpárt ma is ellenzékben van, velünk együtt.

— Gondolják, hogy Maniu most engedékenyebb lesz?

— Őszintén szólva nem.

— És ebben az esetben?

— A néppárt és Jorga közösen fognak eljárni s azt reméljük, hogy sikerrel.

Nemzeti parasztpárti körökben arról informáltak bennünket, hogy eddig nem történt hivatalos ajánlat a néppárt részéről s a két párt közötti közeledés lehetőségét pesszimistákusan ítélik meg.

A NASZÓDMEGYEI CSATA

A nemzeti parasztpárti tömeg lerombolta Moldovan Victor volt miniszter házát

A választást a nemzeti parasztpárt 8746 szavazattal nyerte meg

(Cluj-Kolozsvár, szept. 24. Saj. tud.) Vasárnap lezajlottak a besztercei szenátorválasztások, melyeket olyan dolgok előztek meg, amelyek páratlanul állanak a választási botrányok történetében. A hatalmas botrányt, mint ismeretes, Mann Demeter nemzeti parasztpárti képviselő elrablása idézte elő, akit az országuton támadott meg egy averescanus társaság és revolverrel arra kényszerítette, hogy szálljon át az ő kocsijukba, majd elrobogtak vele. Az averescanus autónak Petrozsényba elfogyott a benzine és mikor Petrozsény főterén megállottak, hogy benzint vegyenek fel, az elrabolt képviselő segítségért kiáltozott.

Az autót utasai: Flonoriu tartalékos őrnagy és Virgil Mirescu, az Indreptarea munkatársa, akik még két ismeretlen társukkal elrabolták a képviselőt, szintén kiabálni kezdtek, hogy mindenki menjen el az autótól, mert a segítségért kiáltozó közveszélyes őrről, majd revolvért vetek elő, azt állítván, hogy meg akarják védeni az uccai járőreket a közveszélyes őrről esetleges vérengzésétől.

Időközben néhány járőrelő felismerle Mann Demeter képviselőt és kimentették az emberrabló kortesek kezéből.

A szombat déli tüntetés

Mialatt Mann Demeter képviselő távol volt, Besztercen különös események játszódtak le. A felizgatott tömeg, mely megtudta, hogy az egyik nemzeti parasztpárti képviselőt elrabolták, Moldovan Victor néppárti vezér háza elé

vonult és hangosan követelte az averescanusok fejét. Lázár Aurél nemzeti párti képviselő dr. Boila Romulus és Bili szenátorok társaságában megpróbálta a felidühödött választók haragját lecsendesíteni, de sikertelenül, mert a tömeg minden áron bosszút akart állani az elrabolt képviselőért. Időközben megérkezett az az averescanus autó, amellyel elrabolták Mann-t. A tömeg körülfogta a bentülőket, egy Popescu nevű parladi averescanus kortest és egy tartalékos kapitányt, akik revolverrel védekezve menekültek óriási nehézségek árán a nép dühe elől.

Loghü prefektus, a besztercei ügyész és a kivonult rendőrség is megpróbálkozott azzal, hogy lecsendesítsék a népet, ami végre sikerült is, miután letartóztatták az emberrabló autót egyik útját. Az elégedetlen tömeg azonban nem akart még szétoszlatni és Mann Demeter képviselő azonnali kiadását és az emberrablók meglinecselését követelték.

A legkritikusabb bídópontban jelentés érkezett, hogy az elrabolt képviselő megszabadult és Vaida Sándor kíséretében utban van Beszterce felé. A tömeg ekkor szétoszlott azzal, hogy este hat órakor megint összegyűl, hogy elégtételt vegyen magának.

A délutáni események

A tömeg azonban nem várta be az esti hat órát, hanem délután 2 órakor gyülekezni kezdett a főtéren, majd hájtóadásokat tartott az averescanusok után, akik lázas sietséggel menekülni kezdtek. Akik tehettek autókön hagy-

ták el Besztercét, azok pedig, kik nem bírtak már elutazni, pincékben, padlásokon rejtőztek el.

Időközben megint körülzárták Moldovan Victor néppárti képviselő házát és a nemzeti parasztpárti vezetők minden kísérlete hiábavaló maradt, hogy a tömeget szétoszlassák. Este 8 órakor megérkezett tauton az elrabolt képviselő Vaida Sándor kíséretében. Ők is szónoklatot tartottak, amelyben nyugalomra intették a népet, de a tömeg minden áron bosszút akart állani az emberrablásért és a máskor bálványozott vezeték szavára mit sem adva,

megtámadták Moldovan Victor házát és lerombolták azt.

Az óriási tumultusban a házban levőknek, Moldovan Victornak és családjának, Octavian Prienek, Osvada Vasilenek és Septimiu Popanak sikerült elmenekülniök és kerülő úton eljutni a város határáig, hol sikerült egy autót szerezniök, amivel Kolozsvárra jöttek. Moldovan Besztercéről való menekülése előtt kijelentette a választási elnök előtt, hogy visszalép jelölésétől.

A vasárnapi választások

A vasárnapi választások az egész megyében rendben folytak le, eltekintve egészen jelentéktelen incidensektől. Egyedül Lekence községben történt verekedés, hol a parasztkor megverték Theodor Vidicant, a kolozsvári „Petru Maior” antiszemita diákegyesület elnökét, aki averescanus propagandát csinált a nemzetipárti községben.

Mindegy tizenkétezer szavazatot adtak

le, amelyből a nemzeti parasztpárt 8746, az averescanusok 1095 és a szászok 2866 szavazatot kaptak, 146 szavazatot pedig megsemmisítettek.

A választások befejezése után dr. Regneanu Miklós nemzeti parasztpárti jelöltet megválasztott szenátornak deklaráltak.

Hétfőn délelőtt Mihai rendőrprefektus egy szakasz csendőrt vezényelt a Patria szerkesztőségének védelmére az esetre, ha a diákok bosszút állnának a Petru Maior egyesület elnökének megveretéséért. Kolozsváron azonban semmiféle rendzavarás nem történt.

Felhívás!

Beiratás alkalmával egyidejűleg kessese fel a Strada Reg. Maria 7. szám alatt a régi

DICK

üzletben megnyitott Partie Aruházát, hol intézeti kék- és pepitaszövet, kötényeloth, fehérnemű és ágynemű, vászon, törülköző, zephyr, paplan, barchend, flanel és minden egyéb ruházati cikkeket

a régi olcsó árban szerezheti be legelőngősebben.

Tisztelettel

Partie Aruház
Strada Regina Maria

7

Részeg falusi legények teszik bizonytalanná a kolozsvári kirándulók utját

Szászfenesen megverték és kifosztottak egy kiránduló társaságot

(Cluj-Kolozsvár, szeptember 24.) A Mai Világ tudósítójától.) Kellémelen kalandban volt résük a szombatról vasárnapra virradó éjjel Adám Lajos, Gherasim György, Bázsa Sándor és Nagy József kolozsvári fiatalembereknek, kik Magyarfünesre tettek kirándulást.

Szászfenes előtt a Zöldsapka vendéglő közelében a békés kirándulókat megtámadta egy 14 tagú részeg falusi legényekből álló csoport és

botokkal, kövekkel agyba-főbe verte őket.

Nagy József Kőkert-ucca 38. sz. alatti vasesztergályos szenvedte a legsúlyosabb sérüléseket, akik úgy vágta fejbe egy követ, hogy elvesztette eszméletét. A részeg falusi legények ezután

elrabolták az eszméletlenül heverő fiatalember kabátját pénztárcájával együtt,

majd a kiránduló társaság többi tagjait akarták kifosztani. A fiatal emberek futásnak indultak, hogy segítséget hozzanak és a Zöldsapka vendéglő előtt összalálkoztak a fenesi bíróval, akinek segítségével kimentették az eszméletlenül heverő társukat a garázda legények kezéből, akik a fenesi bíró is megakarták verni. A bíró állítása szerint a garázdálkodó legények a közele Tótfalu községbe valók.

--- Kétmillió tűzkár Jasiban. Jasiban tegnap este tűz ütött ki, amely a város centrumában két üzletet elpusztított. A kár két millió. A tűz oka rövidzárlat.

Elegáns

szőrme-
modellek

DÉRI LAJOS

SZŐRMEÁRUHÁZÁBAN
CLUJ, MEMORANDULUI 3. SZ.
TELEFON 12-12

Üvegesek
Kertészek
Építészek
Kereskedők
Uradalmak
Gazdálkodók
Földészek

FIGYELEM!

Olcsó táblaüveg

prima, kartelen kívül azonnali szállításra kapható

KEREKES ERNŐ

táblaüvegkereskedőnél, Cluj-Kolozsvár. - Telefon: 586

H I R E K

Pilsudszi marsall Kolozsváron.
Pilsudszi marsall ma délután Kolozsvárra érkezett két lengyel tiszt társaságában. Az Astoriában szállt meg. Este pedig a Newyork-szálló éttermében vacsorázott. A marsall előreláthatólag több napig Kolozsvárt marad.

Jóváhagyták Hatiegan Emil rektorát választását. Dr. Hatiegan Emil nemzeti parasztpárti képviselő egyetemi tanár a kolozsvári egyetem tanári kara hónapokkal ezelőtt rektorát választotta. A rektorválasztás jóváhagyása azonban csak most érkezett meg a közoktatásügyi miniszteriumból. A beavatottak szerint a rektorválasztásnak jóváhagyása azért késett, mert egyes politikusok akadályokat akartak gördíteni Hatiegan Emil rektorsága elé.

Ma tartják meg Kolozsvár város törvényhatósági bizottságának közgyűlését. Kolozsvár város törvényhatósági bizottsága ma kedden délelőtt 10 órai kezdettel tartja meg közgyűlését a városbáza nagytermében.

Ma kezdődnek meg a pótérettségi vizsgák. Ma, kedden délelőtt kezdődnek meg Kolozsváron, valamint a többi erdélyi városokban a pótérettségi vizsgálatok. A közoktatásügyi minisztérium már ki is nevezte a vizsgabiztosokat s az egyes középiskolák jelöltjeit beosztotta a különböző vizsgabiztosokhoz. A kolozsvári Regina Maria leánygimnáziumban fognak vizsgázni a kolozsvári Baritiu és Regina Maria liceumok, a szamosújvári, beszercei Odobescu, a dési és naszódi liceumok jelöltjei. E bizottság elnöke Bogdan Duica egyetemi tanár. Tagok lesznek Barthelotte M., Cosma S., Stanescu, Nicolae Ioan, Rodeanu, Niculescu és Popescu tanárok. A kolozsvári második bizottság a Baritiu liceumban tartja a pótvizsgákat. Itt vizsgáznak a kolozsvári piarista gimnázium, Mariánum, a református fiú- és leányliceum, az unitárius kollégium, továbbá a beszercei luteránus liceum növendékei. A második bizottság elnöke Spatu egyetemi tanár. Bizottsági tagok pedig Hulea Ovidius, Michel Henry, Sulica M., Gherman T., Ion Popa és Lacri-teanu tanárok.

Autószerencsétlenség a Felék-úton. A Torda 159 számú teherautót, melyet Josif Tantu sofför vezetett, hétfőn reggel szerencsétlenség érte a Felék-úton. Az egyik kanyarodónál eltört az autó fékje és a gépkocsi az utmenti sáncba fordult. Tantu Josif sofför a felfordult kocsit alá került és súlyos belső sérüléseket szenvedett.

SELECT-MOZGÓ

Különleges premier

Elena Kürthy

és

Harry Halm

közkedvelt művészek

PÁVAKIRÁLYNŐ

gyönyörű revüfilmben.

MONOPOL EMERICUS-FILM

URANIA-MOZGÓ

Nagy sikerrel folytatja

Paul Richter

és

Aud Egede Nissen

bemutatását

Ezer gyönyörök városa

megható drámában.

MONOPOL THALIA-FILM

Angelescu miniszter látogatása Marosvásárhelyen

Dandeaék megakarták akadályozni, a miniszter Bernádynál tervezett látogatását

(T.-mures, szept. 24. A Mai Világ tud.) Angelescu közoktatásügyi miniszter, mint ismeretes, már hónapokkal ezelőtt bejelentette, hogy a helyzet tanulmányozása végett végig fogja járni az erdélyi iskolákat. A miniszter hosszas halogatás után megkezdte beígért marosmegyei turnéját, melynek befejezése után vasárnap délután Marosvásárhelyre érkezett.

Előre bejelentett program szerint a közoktatásügyi miniszternek meg kellett volna látogatnia Bernády György polgármestert. A minisztert a polgármester hivatalában több, mint másfélórán keresztül Russu Aurel szenátor és több politikusok várták, az előkelő vendég helyett azonban a késő esti órákban egy futár érkezett, aki a minisztert elfoglaltságával kimentette programjának be nem tartásáért, egyben pedig megkérte Bernádyt, hogy vegyen részt a tiszteletére rendezendő banketten.

Az első felszólaló maga a miniszter volt, aki a királyra mondott felköszöntő beszédet. Azután Barcanescu prefektus üdvözölte a minisztert. A prefektus után Bernády György dr. polgármester mondott nagy beszédet, hangoztatva a kultúra fontosságát és annak nemzet-

Meghalt Sarvat pasa. Párisból jelentik: Tegnapi meghalt Sarvat pasa Egyiptom volt miniszterelnöke. A pasa 1922 februárjában kikényszerítette az angol kormánytól Egyiptom függetlenségi nyilatkozatát s a független Egyiptomnak első miniszterelnöke lett. 1926-1927 külügyminiszter volt, majd újra minisz-

közi vonatkozásait. Angelescu azonnal válaszolt Bernádynak, elismerte érdekeit, különösen a marosvásárhelyi iskolaépítések körül.

Ennyi történt a miniszteri banketten, amelynek epilógusa kellemetlen visszatekintést szült a marosvásárhelyi közvélemény előtt. Utólag ugyanis kiderült, hogy Angelescu miniszter azért nem ment el Bernádyhoz, mert Dandea volt primár és Russu szenátor a miniszter elé utaztak, hogy megakadályozzák a Bernádynál tervezett látogatást. A régi időkből hírhedté vált Dandea volt primár minden erejével azt igyekezett bebizonyítani, hogy Bernády illojális a románsággal szemben és ezért érdemtelen egy miniszter barátságára. Russu szenátor pedig a régi mesével hozakodott elő és elmondotta a miniszternek azt, hogy Bernády az impérium átvétele előtt miképpen verte bilincsekbe és vezette szegényszemre keresztül a városon.

Ennyi derült ki utólag a miniszteri látogatás kulisszatitkaiból, amelyhez kommentárt fűzni ugyhiszük fölösleges, mert aki ismeri Bernády személyét, sőt maga a miniszter is kijelentette, tudja, hogy milyen érdekek rejlenek a machinációk mögött.

terelnök. Ez év májusában betegség miatt mondott le a kormányelnökségről.

Franasovici államtitkár erdélyi körutja. Franasovici államtitkár ma este Erdélybe utazik, ahol Szilágy és Szamos megyékben fog közigazgatási inspekciókat tartani.

MEGNYILT

MEGNYILT

PAPP & FELSZEGI

Kolozsvár legelegánsabb

uri divat áruháza, Főter 14.

Erica cipőáruház mellett.

Üveg-udvar FISCHEER Üveg-udvar

C L U J

Karlsbadi

Ebédlőszerviz

6 szem.

L. 780⁻

Alpaca

Evőeszköz

6 szem.

L. 260⁻

Karlsbadi

Kávészerviz

6 szem.

L. 960⁻

Uccai verekedés. Tegnapi este a kolozsvári 83 gyalogezred kaszárnyája közelében Stefan Vasile őrzetöt megtámadta Gombos József és súlyosan bántalmazta. A verekedőt letartóztatta a rendőrség.

Hűvös időjárás és esőzések vannak Európa szerte. Kolozsvárt tegnap óta hűvökre fordult az időjárás és megkezdődött az esőzés. Egész Európából hasonló jelentések érkeznek, sőt az északi országok hegyes vidékein még fagy is volt. Az esőzések miatt Berlinben és Bécsben a legtöbb vasárnapra kiírt athlétikai versenyt és futballmeccset elhalasztották. Bécsben Nurninak az 5000 méteres távon való indulását az esőzések miatt ma, keddre halasztották.

A Kolozsvári Háztulajdonosok Szövetsége a kormányhoz intéz memorandumot a vízdíjak miatt. A kolozsvári Háztulajdonosok Szövetsége tegnap délelőtt 10 órakor a kolozsvári iparkamara nagytermében tiltakozó gyűlést hívott egybe a vízdíjak felemelése, a vízőrák beállítása és a villany egységárának felemelése ellen. Az ülésen Cosma János dr. közjegyző elnökölt s résztvett azon Mihali Tivadar dr. polgármester, továbbá Suceava mérnök, a városi vízmű vezetője is. Cosma elnöki megnyitóját után dr. Bartha Ignác ismertette a vízdíjak fokozatos emelkedésének történetét. Dr. Mihali polgármester kijelentette, hogy a hibákért az előző városi tanács felelős Suceava mérnök felszólalása után a közgyűlés határozati javaslatot fogadott el, mely szerint memorandumot terjesztünk a kormány elé, melyben tiltakoznak a magas vízdíjak ellen.

Felavatták az onyedi Iparos Önképzőkör kulturházát. Nagyon edről jelentik: Vasárnap délelőtt avatták fel ünnepélyes keretek között a nagyenyedi Iparos Önképzőkör kulturházát, melynek avatóünnepén Inczédy-Jocksmann Ödön, dr. Willer József, Hollinger Péter, a bányászati Eisenring elnöke, Bustya Lajos, Szabó Béni, Jakner József, Réthi Károly és Ungár György is megjelentek. A dalárda megnyitóját Balla Béla elnök és Sulyok Ferenc főtitkár ismertették az Önképzőkör 40 éves történetét, majd megkezdődött az avatási szertartás, amelyet a református egyház részéről Kovács Pál lelkész és Jancsó Sándor esperes, a katolikus egyház részéről pedig Révai Kelemen minorita házfőnök végzett. A hivatalos programszámok után, régi céhbeli szokások szerint, Szigethi Béla bankigazgatót és Elekes Viktor kollégiumi tanárt mesterekké avatták. Este diszhangverseny volt, amelyet reggelig tartó tánc követte.

Fennállásának negyvenedik évét ünnepli a tordaszentlászlói dalkör. A Tordaszentlászlói Dalkör szeptember 30-án, vasárnap negyven éves fennállását a ref. templomban jubileumi ünnepélyvel és diszhangversennyel ünnepli meg. A diszkozgyűlést 10-11-ig istentisztelet előzi meg, tizenegy órakor kezdetét veszi a diszkozgyűlés, amelyen Inczédy-Jocksmann Ödön dr. dalosszövetségi elnök elnököl. A diszkozgyűlés után bankett következik, este pedig gazdag műsorral diszhangverseny, amelyen Kárpáti Emil országos karnagy vezetésével közöskar, a jubiláns dalkör, a kolozsvári Törökös daleyket és a magyarfenesi dalkör művészi énekszámait szerepelnek. A diszhangversenyt táncmulatság követi.

ÉRTESITEM

a nagyérdemű vásárló közönséget, hogy párisi és londoni bevásárlási utamról visszaérkeztem és a legújabb

téli- és őszi divatujdonságokat

beszereztem. Raktárra érkeztek angol, francia kabát- és kosztümszövetek, ruha kaschák divatselymek és Scharmouzek. **Férfi öltöny- és kabátszövetek** **dus választékban.**

Külön osztály szőnyegek, függönyök, garnitúrák és butorkelmékben.

Kérem kirakataim szives megtekintését

SZABÓ JENŐ

CLUJ, TELEFON: 4-79

GYERGYÓ KRIZISE

Sokmillió perköltséget okoznak türelmetlenül peresített váltókkal a székely gazdatársadalomnak a magyar bankok

Hogyan lett a virágzó Gyergyóból az alkohol és nyomor vármegyéje

(Gyergyószentmiklós, szept. 24. A Mai Világ tud.) Gyergyóban mindig a szeptember a legszebb. A megőrkönyvelasodott mezők felett csodálatosan tiszta, kék levegő lebeg s a hegyek rajza olyan tiszta, mintha éles káccsal vágnák a horizontokat. Gyergyóban a vénasszonyok nyara van ilyenkor és különösen hát, ha a meleg nyár témáival izellenkedik az ember. Pedig az ökönyálás mezők felett is csak ugyanaz a gazdasági horizont lebeg, ami a nyár elején és derekán olyan jól kiegészített egyes napilapokat az ugorkaszezonból, mikor semmi egyéb írni való nem volt.

Pedig

nem is utolsó téma ez a gyergyói székely probléma

és nem is olyan nyári mesének és kacsának való.

A politikai álláspontok és elveknek rendszeresen a vidék és annak minden relációja adják meg a sajátos külszint és a belső tartalmat. Kevesen sejtik és még kevesebben teszik érzékelhetővé politikájukat kisebbségi politikájukkal, hogy

az egyetlen és helyes kisebbségi koncepció: a három székely vármegye. Csik, Udvarhely, Háromszék népére, gazdaságára, műveltségére, ellenállóképességére és viharadzettségére építeni fel

az élni és megélni akarás kísérleti állomását. És ennek a belátásnak hiánya olyan szembeötlően mutatkozik.

Még csak az újság ingerével sem hathat, hiszen nem újság senki magyar előtt a 36 és 40 százalékos bankpénz. Nem új dolog ugyanis, minden okával együtt az a gyámoltalan magunkra maradtóságunk, amely tökeszegény kisebbségi bankjainkat a betétek utáni hajtvadászatra indították volt, aminek természetesen folyamánya a 36 és 40 százalék lett. Ebben egyénileg és egyedileg külön senki és egy intézet sem felelős.

A helyzet ismertetéséhez tartozik, hogy Gyergyó a világháboruban természetlenül álló és megnövekedett erdőállományával egy olyan 10 évet élt le 1918-tól 1928-ig, amely idő alatt az összes európai facégek trösztök formájában

100 és 100 gyárkéménnyel, 1000 és 1000 fűrészkereettel estek neki a Maros e völgyrésztetének és innen elégitették ki az egész világ szükségletét.

ami a háborus pusztítások után nem kis mértékben nyilvánult meg a híres

székely épületta iránt.

A nagy üzletek és nagy vállalkozások kicsi morzsái is bőséget teremtettek még a legutolsó székely falusi gazda házában is.

A jólét az igények felfokozásával járt és a népet köllőkezővé, s egyidejűleg pedig

mezőgazdaságát elhanyagolójává tette.

Most, hogy a nagy kitermelések ideje lejárt, a 24 keretes gyárak füstje már nem gomolygatja a régi idők ökönyvát, s a munkáskezek izmaira már szükség nincsen:

a nagy üzletek arányában, azok sikere reményében és azok ideje alatt rentabilis bankkölcsönök kamatai szorítani kezdték a kordován csizmás lábukat.

Az sem új dolog, hogy ez a kellemetlen érzés a krízis jeleit öltötte magára, mert válsággá nőtte ez már ki magát 1927 őszén!

Magyar dolog és koncepciók kisebbségi politikára valló lett volna

a bőség idején gondolni a hét szék esztendőre,

ott lenni szerveinkkel a néprétegek között és erős agilitásu tanítógárdával, egyesületi életbe tömörítésekkel a bőven ömlő kereseteknek más eltartékolására mutatni még az alkalmat és lehetőségeket... De ehelyett — sajnos! — a vezetőség és vezetésre hivatottak példát mutatása mellett Gyergyó az 8 szorgalmas és verejtékes fahuzató népével

beállított a legnagyobb alkohol és szeszifogyasztó vármegyének.

Aki nem hiszi, nézzen utánna 1921—1926 években csak egyetlen pénzintézet, az Agrár gyergyói fiókja hány százmilliót utalt át szeszgyáraknak innen!!

Okos és politikus dolog lett volna, hogy mihielyt látták bankjaink, hogy az üzlettelenség ideje kezdődik el, a nagyarányú kihelyezések előtt a testvérifajta, székely gazdát figyelmeztessék s a haj bekövetkezte után, mikor már nyilvánvaló volt, hogy a nép teherbírása roppanóban:

türelmet tanusítani, nem perelni, nem végrehajtani rögtön és azonnal!!

Voltak és vannak azonban bankvezetők, akik a másik oldalon vezetői a magyarságnak is, akik híressé tették magukat a kölcsönök olyan kiméletlen felhajtásával, amely

magyar székely gazdáink állatállományának elpocsékolására vezetett.

hogy kifizethető legyen belőle a tőkén és súlyos kamatokon kívül a lelkiismeretlenség okozott, s

gyakran a tüke 50 százalékát is meghaladó perköltséggel!

Tisztelet a kivételnek, de tessék

Sorozatos katasztrófák érték a francia aviatikát

(Páris, szeptember 24.) A francia aviatikát a tegnapi nap folyamán sorozatos balesetek és katasztrófák érték. A Petit Parisien közlése szerint a santacrúzi repülőjárat egyik repülőgépe lezuhant, a posta teljesen megsemmisült, a pilóta és a postai alkalmazott súlyos sérüléseket szenvedtek. Az Algir—marseillei vonalon ez egyik hidroplán motorhiba következtében kénytelen volt a Földközi-tenger színére ereszkedni és másfél napon át küldötte szét a drótnélküli segélykérő jeleket, míg végre hajóra

meggyőződni a gyergyói járásbírószék és szeredai törvényszék iktatójában arról, hogy van bank Gyergyóban, amely

havonként 100.000 lejnyi perköltséget okozott a türelmetlenül peresített váltókkal a székely gazdatársadalomnak évek óta.

Ha tehát a nyári gyergyói hadjáratot valahol alaposan be lehetett volna indítani, az az adott szomorú helyzetben már csakis egy olyan támadás lehetett volna, amely statisztikára alapítva

lebunkózta volna egyesek esztelen és nemzetszegényítő türelmetlenségét, mint fajunk jövőjével szemben elkövetett bünt

Legközelebb beszélünk arról, hogy van-e még Gyergyóban krízis, ha van, meddig lesz még és hogyan szüntethető meg.

akadt és bevontatta a Balearok szigetecsoportjához tartozó Mallorca sziget Palma nevű kikötővárosába. Az Algir—marseillei vonalon egy másik hidroplán is eltűnt. Egy angol gőzös jelentése szerint a tengerbe zuhant. Tegnap reggel Casablanca mellett érte motordefektus a Marslatur nevű utasszállító repülőgépet. A repülőgép 5 utasa súlyosan megsebesült. Csak az esti órákban találták meg az eltűntnek hitt gépek utasait s beszállították a casablancai kórházba.

Mindenki zsidó?

Berlin, szept. 24. A Mai Világ tud.) A fajvédő frázisok megcáfolására egy német tudós terjedelmes cikkben mutatja ki, hogy a leghíresebb árja családokban is zsidó vér csörgedez.

Igy Prónay Pál őrnagy nagybátyja, Prónay Kelemen, báró Bachner Salamon Marienbadi fürdőorvos leányát, Bachner Alicet vette feleségül és a házasságból két gyermeke született: Sándor és Herta.

Néhai Lajos bajor herceg, Erzsébet osztrák császárnő és magyar királynő fivére Wallersee Henriette bárónőt, Mendel Abraham müncheni ékszerész nemest rangra emelt leányát vezette oltárhoz.

Bismarck Herbert herceg felesége Hoyos Margit grófnő volt, Mr. Whythead-nek a londoni ortodox zsidó hitközség elnökének, a híres angol tor-

pedő-művek alapítójának unokája.

Bonaparta Roland herceg a montecarlói játékklub bérlojének Blancnak leányát vette feleségül. Ugyanennek a Blancnak unokáját György görög herceg vezette oltárhoz.

A híres hadvezérnek, Klausewitznek családjában két zsidó asszonyt találhatunk. A grófi ősök között szerepelnek Frenkel Fanny Varsóból és Wedel Sári.

A Moltke-család is rokonságban van a varsói Frenkelekkel.

Európa legrégebbi uralkodócsaládjának, a 968-ból származó monacói háznak egyik tagja, Albert uralkodó herceg Heine-Abramson Alicet, Richelieu herceg özvegyét vette feleségül.

A német kutató listája még egy pár száz ismert név felsorolásával bizonyítja be a faji elmélet döreségét.

Paplant már mindenütt vehet, csak az a kérdés: **mennyiért és milyet!?**

Legyen teljes bizalommal

„Record“

paplanárúházhhoz

Cluj, Strada Vlăhuță (volt Bolyai-uca)

Megkezdődtek a tanuvallomások a monstrepörben

Vajda Sándor volt miniszterelnök, Osvada Vasile és Paukerow Leonárd szerepeltek a tanukihallgatások első napján

Mindhárom tanu tudományosnak minősítette Aradi Victor ténykedését -- Vajda-Voevod szerint a kommunista perek ártanak az ország jó hírnevének

(Cluj-Kolozsvár, szept. 24. A Mai Világ tud.) Mint vasárnapi számában jelezte a Mai Világ, a kolozsvári VI. hadtest hadbírósa előtt folyó monstrepörben a vádlottak kihallgatása tegnap befejeződött és kezdetét vette a tanukihallgatása. A pör első tanui Osvada Vasile volt polgármester, Paukerow Leonárd ismert román publicista és Vajda-Voevod Sándor volt miniszterelnök voltak, akik érdekes vallomásban világították meg Aradi Victor szerepét és boncolgatták tudományos eszközökkel a monstrepör kvintesszenciáját.

Chaia Libsitz ünnepi csokrot kap

Először a letartóztatott vádlottak vonulnak be a terembe. Később lassankint szállingóznak az ügyvédek, a szabadon levők és a hadbírósi tanács tagjai. Kilenc előtt néhány pillanattal befut dr. Patrascanu védő. Egyik kar-

Jön Lia de Putty CHARLOTTE-ban!

ján hatalmas piros színű csokrot szorongat.

Le sem veti a kabátját, hanem a vádlottak padsorához siet és Chaia Libsitz előtt megáll:

— Domisoarál...
A filigran kisenevi tanítónő, aki sok más társával együtt a börtönben ünnepelte a hosszunapot, boldogan kap véődőjének ünnepi csokra után... mintha csak mindenben tul volna.

Mindenki frissnek látszik. Valaki meséli, hogy a tanács egyik tagja a tárgyalás alatt alezredessé avanzált, az egyik vádlott pedig örömmel ujságolja, hogy feleségének gyereke született.

Pacala ezredes-elnök reggel 9 órakor nyitja meg a tárgyalást. Gubits Ádám, Kóvári Gábor, Dams Ilona, Lénárt Irma, Schmiedt József, Bereczky Géza és Rontau Ioan kihallgatásával kezdődik az ülés. Nagyvárad munkások és munkásnők, akik ellen az a vád, hogy lakásukon rejtgették a kommunista mozgalom vezetőit: Bucovát, Lénártot, Kacsó Ferencet és Csizmadit. A vádlottak egytől-egyik szegény munkás-emberek, akik előadják, hogy szállásadásból éltek és tudomásuk sem volt arról, hogy lakóik milyen mozgalomnak tagjai.

Damo Ilona előadja, hogy férje le van tartóztatva és más munka híján Kosári Józsefhez szerződött házvezetőnőnek, akiről csak utólag derült ki, hogy azonos Tordaival. Beszéde végén kéri szabadonbocsátását azzal az indoklással, hogy másállapban van és így súlyos belső fájdalmat szenved, a hadbírósg azonban elutasítja kérését. Kóvári nagyvárad borbélymester, a "boldog" örömpapa és szabadonbocsátását kéri.

— Amíg a tárgyaláson voltam, feleségemnek gyereke született.

Elnök: Nagyon nőjön. Kérését azonban elutasítják.

Az elnök tizenötperces szünetet ren-

del el, majd hatalmas számu érdeklődőközönség jelenlétében kezdetét veszi a tanukihallgatása. Időközben a védelem egy oszlopos taggal gyarapodik: megérkezett Dem. Dobrescu, a romániai ügyvédi kamarák országos szövetségének elnöke is, aki a tárgyalás folyamán mindössze csak néhány szatirikus megjegyzést tesz.

Aradi Victor szerepe a monarchiában

Az első tanu Osvada Vasile volt primár. Dr. Popa Ádám védő kérdésére előadja, hogy polgármester korában eljött hozzá Aradi és ajánlotta, hogy a „Societate de Maine” bevonásával alakítsanak egy szociológiai társaságot, amelynek elnöke maga Osvada lett volna. A tudományos tömörülés azonban tudtával nem történt meg. Aradival szívesen vállaltam a tudományos munkát.

Dobrescu: Ön dolgozna együtt kommunistákkal?

Osvada: Nem.

Aradi: Ismeri-e eddigi aktivitásomat?

A tanu előadja, hogy Aradi Jászi Oszkár tudományos tömörüléséhez tartozott. Akkor amidőn a monarchiában

Jön Lia de Putty CHARLOTTE-ban!

legjobban dühöngött a sovinizmus, könyvet írt Varga Katalinról, a 48-as forradalom hősnőjéről, amelyben feltárta a románság nehéz helyzetét és elégiákat zengett a mőcokról.

— Aradi Jászi Oszkár fabulusa, így tehát nem szubverzív kommunista, hanem progresszív gondolkodású tudós-ember.

Ezután Paukerow Leonárd, a kiváló román publicista teszi meg vallomását. Előadja, hogy tudomása szerint Aradi Victor 15 évvel ezelőtt írta meg Feszült érdeklődés közepette vette

Vajda Sándor a kommunista-perekről

kezdetét Vajda Sándor volt miniszterelnöknek, a nemzeti parasztpárt illusztris vezérének kihallgatása.

Vajda: Aradi a magyar éra alatt paradox politikát üzött, mert könyvet írt amely arra volt jó, hogy propagandát csináljon a román nemzetnek. Leírta a parasztság nyomorát és szembehelezkedett az akkori kormánnyal, amiért többször le is volt tartóztatva.

Aradi: Miniszterelnök urnak van-e tudomása arról, hogy akkor nemcsak a magyarok üldöztek, de olyanok is, akik akkor magyar sovínisták voltak, ma pedig verik a mellüket, mint román sovínisták?

Vajda: Erről tudok, de pontosan nem jutnak eszembe a nevek. Vannak ilyenek.

Aradi: Tudja-e azt, hogy Barbu, a kolozsvári egyetemi könyvtár igazgató nagy filoromán művét, amely legeklatánsabb hangadó volt az erdélyi ro-

mánságnak. Azóta Aradi nagy megbecsülésnek örvend. Az impérium átvétele után, mint hivatalos cenzor szerepelt Budapesten és akkor személyesen is tapasztaltam, hogy mindenben a román állam érdekeit képviselte.

Aradi: Vlad sziguranca főnök milyen kijelentéseket tett ön és Clopotel, a „Patria” főszerkesztője előtt rólam?

Paukerow: Vad gyűlölettel beszélt önökről és nagyjában azokat mondta, amelyek a vádiratban is fel vannak tüntetve.

Patrascanu: Ismeri-e ön, mint újságíró a munkássajtó helyzetét?

Paukerow: Igen. Látom azt, hogy a hatóságok lépten-nyomon akadályozzák azt, mert nálunk mindarra, ami baloldali, ráfogják hogy kommunista. A sziguranca ezt könnyen kimondja. Itt van Aradi esete. Én öt egy sorba állítanám Panait Musoiu bukaresti szociológussal, akinek soha bántódása nem esett. Nem is szabad, hogy bántódása történjék. Teoretikus tudós.

Mert különbséget kell tenni Aradi és a kommunista agitátorok között. Aradi hatalmas tudását a munkásság helyzetének feljavítására fordítja. Ez pedig az állam legeminebb érdeke. Kulturát terjeszt, nehogy előfordulhasson az, ami Budapesten volt a proletárdiktatúra kitörése alkalmával, amikor a tömegek raboltak és gyilkoltak.

Beszédének végén előadja, hogy a sziguranca tévedett akkor, amidőn Aradi könyveit inkriminálta, mert azok Kolozsváron is számos egyetemi tanár-

Jön Lia de Putty CHARLOTTE-ban!

nak a könyvtárában megtalálhatók, a Malik Verlag pedig nem agitációs központ, mert kiadásainak sorában szerepelnek a világirodalom legnagyobb munkái.

tója akkor milyen magyar sovínista volt? Ma üldöz, mint kommunistát.

Vajda: Nem jut eszembe. Erről nincs tudomásom. Ezután a volt miniszterelnök előadja, hogy Aradi a Jászi-féle tömörüléshez tartozott, amellyel az erdélyi románság vezetői, mint Maniu, Goldis és jómaga is szimpatizált, mert ez a tudós társaság olyan államreformokat hirdetett, amelyek a román parasztság helyzetét is megjavították volna.

— Ha én volnék a kormány — mondotta Vajda — Aradinak szabad munkateret engednék, mert a munkásság és a parasztság tömegeiben tudományos eszközökkel azt hirdeti, hogy a Magyar Párt és a hasonló alakulatok sem az állam érdekeiért nem dolgoznak, sem pedig a magyar munkásság és paraszttömegek érdekeit nem képviselik. Intranszigiens elveivel csak előre halad! A monarchiában elnyomott volt és megdöbbenve tapasztalom, hogy most is a vádlottak padján ül,

Aradi: Olyannak ismer, aki nem merném kimondani nyíltan, ha bolsevista volnék?

Vajda: Inparlamentaris kifejezéssel élek: Ön egy „bolond”, mert nem disztíngvál az akarat és a lehetőségek között.

Zisu ügyvéd: Államellenesnek tartja azt, hogy a munkások feleségélyezésére gyűjtést indítottak?

Vajda: Nekem megadatott a szerencse, hogy a legtöbb kommunista perben, mint tanu szerepeljek, ezért ellenfeleim nagy előszeretettel kenik rám a bolsevizmus vádjait. Addig, amíg az ország alkotmánya megengedi a gyűjtést és amíg azt engedélyezi, hogy a választásokon a III. internacionálé elveivel jelölteket állítson egy párt, mint ahogy ezt láthattuk, addig ezeket az eszméket nem lehet büntetni.

— Helytelennek tartom az ilyen felújított kommunista pereket. Külföld előtt ugyanis azt a látszatot kelti, hogy itt nálunk dühöng a kommunizmus. Ez pedig határozatlan kárára van az államnak. Hol van egy ilyen békés nép hazájában agitáció? És milyen veszedelmet jelenthet ezeknek az embereknek a ténykedése? Ha Müller Kálmán az állambiztonságra veszélyes volna, bizonyára megszökött volna a letartóztatás elől. Szabadlábrahelyezése után Temesváron hatalmas trikolorral fel díszített tömegek várták virágokkal őt, aki a munkásságért küzd. Továbbra is megmaradt a társadalmi rend Romániában, nyugalom van és nevelés, aki azt állítja magáról, hogy itt kommunizmust üz.

Isgalmas szóharó a védők, az elnök és Vajda Sándor között

Patrascanu: Elnök ur véleménye szerint ebben az országban biztosítva vannak-e a legminimálisabb polgárjogok?

Pacala elnök azonban a kérdést nem engedi feltenni, máre az ügyvéd előadja, hogy ha azok biztosítva volnának, akkor a vádlottak cselekedetei nem volnának „illegálisak”.

Vajda: Itt nemcsak a munkásokat és kisebbségeket üldözik, de minket románokat üldöznek a legkegyetlenebbül és így nem csoda, hogy ilyen kompromittáló perek születnek.

Patrascanu: Állampolgári kötelességnek tartja a „polgári ellenállás”-t?

Elnök: Ezt a kérdést nem engedem feltenni.

Vicol védő: Illegálisnak tartja a politikai elítéltek és azok családjainak segélyezését?

Vajda: Addig, amíg az állam Bala-nokat tart el és ápol, ilyen szerenéslen emberek támogatása a leghumánitáriusabb eljárás.

Aradi: Minden szociálisan gondolkodó embernek kötelessége a rendszer ellen küzdeni, amelyben kínzásokkal kényszerítik az embereket hamis vallomástételre.

Pacala ezredes-elnök: Beismerem, hogy a szigurancián kintózták magukat és terrorizálták, ezzel azonban forduljanak a polgári bíróságoz s nem pedig a tanukhoz.

Vicol védő: Megvádolták-e már önt azzal, hogy kommunista?

Vajda: Hogyne. Az ellenfél sajtója naponta azt írja rólunk, hogy kommunisták vagyunk. Ezt azonban úgy nem hiszik el, mint ahogy önkökről nem hiszik el azt, hogy kommunisták.

A pártvezér kihallgatása véget ér és a hadbírósg tanácsa udvarias meghajlással köszöni meg felvilágosításait.

s. m.

Mindössze 5 százalék marad a hitelezőknek a kolozsvári Osztian és Weisz cég csődtömegéből

A hitelezők megfelebbezték a csődvagyon elosztási kvótáját

(Cluj-Kolozsvár, szeptember 24.) A kolozsvári törvényszéken ma fejeződött be az Osztian és Weisz-cég csődügyének utolsó fázisa, a csődvagyon elosztása. A cég, amely 1926 elején többmillió passzívával csődbement, a csődtömeggondnok kimutatásai szerint közel 1 millió aktívát hagyott hátra. Ma délelőtt dr. Crucin Honoriu táblabíró előtt, aki a kolozsvári törvényszéken a csődbíróságot vezeti, dr. Suciú Joan csődtömeggondnok megejtette elszámolását, amely szerint az egymillió csődvagyonból az elsőrendű hitelezők kielégítése után fennmaradt 350 ezer lej a hitelezők rendelkezésére áll, amelyből azok követeléseiknek mintegy 5 százalékához hozzájuthatnak. A hitelezők között nagy konsternációt keltett a csődtömeggondnok bejelentése és egyik hitelező kontesztációval élt az elszámolás ellen, amelynek ügyében a törvényszék a napokban fog döntést hozni.

Kereskedelmi körökben ezzel az esettel kapcsolatosan megint felmerült a terve a kényszeregyezés visszaállítása iránt indítandó akciónak. A kereskedők véleménye szerint semmi értelme sincs a csődeljárásnak, mert a hitelezők vagy egyáltalán nem kapnak követeléseikből vissza semmit, vagy legjobb esetben is, amint azt az Osztian és Weisz-cég csődje mutatja, pár százalékkal kénytelenek megelégedni, míg a legrosszabb kényszeregyezésnél is rövid idő alatt hozzájuthatnak követeléseiknek legalább 30 százalékához.

A kolozsvári kereskedelmi szervezetek memorandumot intéznek az igazságügyminiszterhez, melyben kérik fogják a rendeletileg megszüntetett kényszeregyezési törvényt visszaállítását.

Legújabb francia és angol modellekcsak a
ROSENFELD M. IZSÓ
női szalonjában, Calea Reg. Ferdinand
3 szám alatti régi helyiségben készülnék
jutányosan és izélesen. Tisztviselőnők
és egyetemi hallgatóknak 10 százalékos
kedvezményben részesülnek

Öröm kézbevenni
a szépen csomagolt árut.
A legszebb mintájú
staniolok
azonnal szállíthatók a
vezérképvelet
és gyári raktárról
LEPAGE-TÓL,
CLUJ. Kérjen még ma mintá-
zót! Ajánlatot! Szezon
elején vagyunk, gyors
szállításra számíthat!!!

**Hirdessen
a Mai Világ-ban**

Az elrejtett zsirkészletek Hét métermázsza zsirt foglalt le Mihai rendőrprefektus egy hentesüzlet pincéjében

A mészárosok tiltakozó gyűlést tartottak

(A Mai Világ tudósítójától.) A kolozsvári mészáros üzletekből pár nap óta eltűnt a zsir és a zsirnak való hárj. Mintha a háboru borzalmai kísértének, tíz évvel a békekötés után Kolozsváron nem lehet zsirt kapni. A súlyos zsirmizériáról a rendőrprefektura is tudomást szerzett és tegnap reggel Mihai prefektus személyesen szállt ki a mészárosok ellenőrzésére.

A prefektus ellenőrző útjában az egyik Monostori-uti mészárosnál 6 hordó zsirt talált. A készletet lefoglaltatta és a mészáros ellen azonnal megindította az eljárást.

A prefektus nyilatkozata

Mihai prefektus az esetről a következőket mondta munkatársunknak:

— Egyre-másra érkeztek hozzám panaszok, hogy nem lehet zsirt kapni a kolozsvári mészárosoknál. Az ügyet magam vettem kezembe és tegnap reggel felkerestem egynehány mészáros üzletet, hogy a panaszok alaposágáról személyesen győződjem meg. Vizsgálatom meglepő eredménnyel járt. A Monostori-uti Réti-féle (Lévay utóda) üzlet pincéjében nem kevesebb, mint

700-800 kilogramm zsirt találtam.

Azonnal jegyzőkönyvet vétettem fel az esetről és az ügyet átteszem a járásbíróhoz, mely a spekulatív törvény alapján az ügyet haladéktalanul le fogja tárgyalni.

— A mészárosoknál egyébként a legnagyobb rendetlenséget találtam,

azt tapasztaltam, hogy a közegészségi intézkedéseknek a mészárosok nem tesznek eleget. Kérem Önt, — hívja fel a közönség figyelmét, hogy amennyiben a mészárosok a zsir, zsirszalonna hárj kiszolgáltatását megtagadnák, vagy a hatóságilag megállapított árnál drágábban akarnák adni, — forduljanak hozzám panaszukkal.

En megtalálom a módját, hogy a közönség érdekeit megvédjem.

A zsir eltűnésének az oka az, hogy a mészárosok a zsiradékot hentesárúnak és csemege szalonnának használják fel, mert így magasabb árért hozhatják forgalomba.

Mit mond a husiparosok elnöke

Daly János, a mészáros ipar társulat elnöke, a következőket mondta munkatársunknak:

— Tény az, hogy zsiradék árban hiány mutatkozik. Ennek oka a magas tengeri árak.

— A hizlalók 50—56 lejes árat kérnek ma a zsirsértésért élősúlyban, ami 86 lejes zsir árak felel meg. Mi már több ízben kértük a városi tanácsot, hogy emelje fel a zsiradék anyagok maximális árát, mert másképp nem tudjuk a közönség ellátását biztosítani. A tanács kérésünket visszautasította, már pedig 1000 lejes tengeri árak mellett(?) nem vagyunk képesek a város ellátásához szükséges zsirsértés mennyiséget beszerezni és 71 és fél lejes áron zsirt forgalomba hozni.

— A rendőrprefektus ur intézkedése a legnagyobb meglepetést okozta nekünk és

a teendők megvitására ma délelőttre értekezletet hívtam egybe.

A mai nap folyamán küldöttéleg keressük fel a megyei prefektus urat, hogy a helyzet tarthatatlanságát előtte bebizonyítsuk és a város zsir ellátásának módozatait megbeszéljük. A prefektus urnak intézkedése ellen pedig jogorvoslattal fogunk élni az illetékes bíróságnál.

Mi a magunk részéről örömmel üdvözlünk minden olyan akciót, mely az élelmiszerek árának letörését célozza. Hisszük, hogy Mihai prefektus ismert energiája megfogja találni a módját annak, hogy a kérdést közmegegedésre oldja meg. (p.)

MOZIVILÁG

Dolores Del Rio román miliójü filmben játssa legközelebbi szerepét

Berlini beszélgetés a legnagyobb drámai
filmcsillaggal

(Berlin, szept. 24. A Mai Világ tud.) Hotel Adlon, első emelet 106. számú szoba. Délelőtt tizenegy óra. Dolores, aki reggel érkezett, most egy egyszerű fekete selyemruhát visel, nyakában gyöngyosor, lábán nagyon világos testszínű harisnya. Ujjain nagy, kékköves gyűrűk. Arca: mint egy exotikus, fantasztikus babáé. Van benne valami a Madonnából. De csak pillanatokra. Mert ha beszél: már játszik és ha játszik: érzi minden gesztusa.

Angolul nagyon jól beszél és erre egy kicsit büszke. Azt mondja, egyszer egy amerikai azt mondotta neki, hogy úgy beszél angolul, mint egy bennszülött... Európában most van először és

azért jött, hogy megismerje az európai műkincseket — és az európai mentalitást... Aztán mond valami jót:

— Hollywoodban az ember elfelejti, hogy vannak a világon emberek, akik csakugyan élnek és csakugyan érznek, szeretnek, szenvednek... Nálunk mindez csak játék...

— Mi a legközelebbi filmje?

— A címe: A bosszu, Amerikában novemberben mutatják be. A Kárpátokban játszódik, román milióban. A filmben egy cigányleányt játszom...

Általában szereti a cigány miliót és szereti a szegény embereket. Nem is akar mást játszani.

— Mit tart legjobb filmjének?

Szereti-e a gyermekét?

II akkor

Siposnál

vegyen neki harisnyát, kötött mellényt és az egész iskola idényre megazabaldult a gondjaitól!

Szereti-e saját magát?

akkor Siposnál vegyen magának és hozzátartozóinak harisnyát, kötött-mellényt, pulóvert, kezyüt, uri- és női divatcikkekét, csipkét, szallagot, fehérneműt alsótricotru házatot és mindenféle rövid árut. Vidékről levéleleg is rendelhet. Meg nem felelőért a pénzt is visszaadja

SIPOS

Cluj, Cal. Reg. Ferdinand
8. sz. Telefonszám 740

— A feltámadást... De a Carment is szerettem és mint értesülök, Európában is hatalmas sikere volt.

— Mi a véleménye a „happy end”-ről?

— Rémesnek tartom! Csak a tragikus végű filmeket szeretem.

— Milyen figura érdekli?

— Tosca... Izabella spanyol királynő...

— Mik az európai impressziói?

— Párisban felkeresett egy prágai újságíró és egy prágai lappal a kezében felelősségre vont, hogy miért élek? A prágai lapból tudtam meg, hogy meghaltam.

Itt Carew, a rendezője, mosolyogva, közbeszól:

— Mikor az európai lapok Dolores haláláról irtak, akkor Dolores Londonban volt és „nagyon is élt...”

Most bejön egy hotelboy és egy csomó levelet hoz. Három órája van a kis Dolores Berlinben és máris tucatjával kapja a leveleket. Mi lesz itt holnapután?

Felállok.

Dolores mosolyog.

Megfogom a kezét. Olyan kicsi, hogy alig tudja az ember megszorítani

Sz. J.

Szülők

leányaik és fiaik részére

Iskolai harisnyát
Iskolás szveteret
Iskolás egyenruhát
Iskolás egyensapkát
Iskolás egyenkötényt
valamint
Iskolai intézetekben
előírtasos

ágneműt és fehérneműt

leány vagy fiuk részére szolid áron és tartós kivitelben csak a

Hercules Áruház-

ban Cluj,
Calea Regele Ferd. 12.
vásárolhat.

SPORTVILÁG

Budapest válogatottja 8:0 arányu megsemmisítő győzelmet aratott Berlin ellen

Prágában a másodklasszisu magyar csapat 6:1-re vesztett — Barsi és Peltzer kaptak a MAC nemzetközi atlétikai versenyén — A hazai fothallbajnokságok során a favoritcsapatok közül, csupán a Jiul és a Törekvés győztek — Kolozsváron a KAC és RMS szereztek kellemes meglepetést hiveiknek Budapest—Berlin 8:0 (3:0)

(Budapest, szeptember 24. A Mai Világ tud.) A vasárnap sportjának kétségkívül a legnagyobb eseménye a Budapesten lezajlott magyar-német válogatott futballmérkőzés volt. Mint már jeleztük is, a magyar labdarugószövetség óriási fontosságot tulajdonított ennek a mérkőzésnek és a rendelkezésére álló legjobb erőkből válogatta össze a Berlin ellen szereplő csapatot. A cél az volt, hogy mindenáron revánsot vegyenek a német bojkott előtt szenvedett vereségért. Mint az eredmény igazolja, a reváns fényesen sikerült, amennyiben 3:0-ás félidő után 8:0 arányban valósággal lelépték Berlin csapatát. Az amsterdami olimpiáson kitűnően szerepelt németek hatalmas veresége mindenesetre nagy eredménye a magyar futballnak. A mérkőzésről különben a következőképpen számolhatunk be:

A hatalmas esőtől teljesen felázott pályán, csupán mintegy 8.000 főnyi közönség előtt állottak fel a csapatok Grundl bécsi bíró sipjére. A mérkőzés hatalmas magyar támadással kezdődik és Kohut bombáját már az első percben csak a kapufa menti. A ma-

gyarok rövid egymásután 6 kornert érnek el és mintegy negyedórai nyomászló fölény után végre a 19. percben Takács II. a magyarok első gólját lövi. A 31. percben változatos játék után Ströck hatalmas kapufát lö s arról visszapatlanó labdát Bihámi góllá értékesíti. A 36. percben Kohut ideális beadásából ismét Takács góloz.

A második félidőben a magyarok döntő fölénybe kerülnek, amit a németek csak szorványos és erőtlen támadással birnak olykor-olykor viszoznani. Eredmény mégis csak a második félidő 21. percében születik, amikor Ströck beadását ismét Takács lövi be. Ujrakezdés után egy perccel már ismét a német hálóba a labda, Takács pompás fejese révén. Most már a német csapat teljesen összetörik, a 31. percben ismét Takács góloz, a 40. percben a Takács 11-ese révén újabb gól, míg az utolsó percben Takács fejésével beállította a végeredményt.

A mezőny legjobb embere Takács volt, aki egymaga hat gólt lött. A heves iramu első negyedórában Dudás megsérült és helyette Schenkei I. bekkelt.

Csehszlovákia-Magyarország 6:1 (2:1)

(Prága, szept. 24.) A csehek ellen kiállított második magyar garnitúra, mint az előre látható is volt, súlyos vereséget szenvedett. Prága tiltakozott a gyenge klasszisu magyar együttes szerepeltetése ellen, minthogy azonban a magyarok még sem voltak hajlandók a legjobb 11-et rendelkezésükre bocsájtani, alaposan elverték a port a B. válogatotton. A mérkőzésen eleinte a magyar csapat van frontban, azonban eredményt a tartalékos csapat nem tud elérni és támadásai sorsa meg-

törnek a pompásan működő cseh védelmen. A 18-ik percben Podrazil tiszta helyzetből védhetetlen gólt lö, a 16. percben Beibl még a magyar kapust, Újvárit is kicselezi és úgy lö gólt, míg a 32. percben Szedlacek szöktetéséből Kalmár a 16-osról lött védhetetlen lövésével megszerzi a magyar csapat egyetlen gólját. A második félidőben nyomasztó cseh fölény, közben Kada, Putzk, Beibl és Kratochl 6-ra szaporítják a csehek góljait.

Belföldi sportesemények

RMS—CFR 1:0 (1:0)

A két leggyengébb kolozsvári csapat mérkőzésén győzött a kevésbé rossz csapat. Az első félidőben a CFR szellel játszik és győzelme valószínűnek látszik, ám a csatárok bosszantó tehetetlensége miatt nem tudnak eredményhez jutni. A RMS támadásai viszont veszélyesek és a 37. percben a szabadon hagyott jobb szélső, Gergely lefut és közvetlen közelről megszerzi a mérkőzés egyetlen gólját.

Kolozsváron kaptak a favoritok KAC—KMSC 2:0 (1:0)

A szezonnyitó bajnoki mérkőzés kellemetlen meglepetést okozott a kolozsvári munkáscsapatnak, amely az ideai bajnokság egy nagy favoritjának látszott. Leszögezzük, a mérkőzést nem a KAC meglehetően szürke futballt játszó

együttese nyerte meg, de a KMSC vesztette el, lélek nélküli csapkodó gyenge játékával. A mezőny legjobb embere Paizs volt, a KAC hátvédje, akinek imponáló szerelései és rugásai egyaránt kifogástalanok. A győztes csapatból kivüle még Szatmári, Kajla, Soly-mossy és Szaniszló produkáltak figyelemre méltót.

Nagyváradon ismét botrány arán győzött a Törekvés

Törekvés—NSC 3:1 (1:1)

A vasárnapi bajnoki mérkőzésen, amit a nagyszalontaiak ellen játszottak, ismét csak az első félidőben ment simán a játék. A második félidőben a Törekvés játéknál meglátszik a mindenáron győzni akarás s a játék egyre erőszakosabb szintet vesz fel, amelynek sajnálatos eredményeképp Szilágyi II. egy összefutásnál csontrepedést szenved. A szalontaiak erre le akarnak vonulni, ám a váradi közönség úgy lép fel a deprimált csapattal szemben, hogy

kénytelen-kelletlen végigjátszák és elvesztik a mérkőzést.

Vulkan

Jiul—Gloria CFR 2:0 (2:0). Az aradkerületi bajnokság egyik legfontosabb mérkőzése. A gólokat Berkessy (9. p.) és Kiliánovics (40. p.) lötték. Bíró Suciu kapitány (Brassó).

Torda

TSC—Románia 2:1 (1:0). A Románia kombinált csapata a lelkes tordaiaktól váratlan vereséget szenvedett. A gólokat Zaláni és Farkas lötték, utóbbi a mezőny legjobb embere volt. A vigaszgólt Cipcigan szerezte. Bíró Millivoi.

Dés

Sparta—DCFR 4:3 (1:2). Bíró Szatmári.

Bukarest

Lengyel—Román katonaválogatott 2:2 (1:1). A lengyelek szebben játszottak. Kétszer is megszerezték a vezetést, Tenzer két ízben egyenlített. Bíró C. Radulescu.

REGÉNYER REGÉNYEI

Szenzációs új, olosó sorozat. A világirodalom érdekfeszítő, örökértékű könyveinek válogatott sorozatát

MEGJELENTEK:

1-3. **Eugen Sue: Páris mélységei**

Három kötet, összesen 664 oldal.

4-5. **Walter Scott: Quentin Durward**

Két kötet, összesen 390 oldal.

Közelebből megjelennek:

6-7. **Bulwer: Rhenzi, az utolsó római trónus**

Két kötet, összesen 500 oldal. Megjelenik október elején.

8-10. **Gustav Freytag: Tamasik és követel**

Három kötet, összesen 840 oldal. Megjelenik október végén.

A teljes 10 kötet kedvezményes előfizetési áron azonnali megrendelés esetén diszvásonkötésben, dus aranyozással 980—Lej, szóval egy kötet csak

980—LEI

A négy mű külön is megrendelhető. Ez esetben egy kötet 100 Lej. Szállítás megjelenés szerint. Előfizetve franco. Utánvétellel kötetenként 8 lej portó.

Tessék a szelvényt kitölteni, aláírni és beküldeni!

T. Libraria LEPAGE könyvkereskedés — CLUJ

Megrendelem a Regények Regényei tíz kötetes sorozatot 980 Lejért, utánvétellel a megjelenés sorrendjében, a _____ számú köteteket kérem.

Beküldöm _____ hó _____ én _____ Lejt és kérem portómentesen _____

Kelt

Névaláírás _____

Pontos cím _____

M V

Fogadjunk...

— Fogadjunk Pancser el sem hiszi, ha mondom, hogy az eső dacára végre ellendült a nyári vendéglők forgalma is...

— Miről gondolja, hogy jól megy neik?

— Na hallja, tegnap hosszú nap volt és számosan ebédelték.

— Megtartották-e a hosszú napot a keresztények is?

— De mennyire. A beszercei válaszáson a néppárti jelöltnek nagyon hosszú volt az a három óra, mialatt a házat lerombolták.

— Mondja Pancser ur, mi igaz abból, hogy a vonatok menetét gyorsítani fogják?

— Ez tervbe van véve ugyan, de nehezen fog menni.

— De miért Pancser ur?

— Egy utazó a vicinális vonaton odament a vonatvezetőhöz és megkérdi:

„Mondja kérem miért döcögünk mi ilyen lassan? Nem tudna gyorsabban menni?”

„Tudnék én, — mondja a vonatvezető, — de nem szabad elhagynom a lokomotívot.”

— Pancser ur, áruljon el egy titkot, miért kellett oly gyorsan módosítani a középiskolák oktatásáról szóló törvényt?

— Nagy oka van annak. Kohn egyszer rászól a feleségére:

„Az hiszem Zsuzsám, sürgős volna a Bertánkat férjhez adni.”

„Miért olyan sürgős?” — kérdi Kohné.

„Tudod lelkem, — magyarázza Kohn — eddig még csak szép volt a lányunk, de ezután már kezd gusztus dolga lenni.”

— Nem tudná megmagyarázni, hogy miért késik még mindig a kölcsön, amikor annyi kitűnő ajánlatot kapott a kormány?

— Grün egy kitűnő pártit ajánlott egy fiatalembernek.

„Nézzé, — mondja a fiatalember — ha ez a parti tényleg olyan nagyszerű, miért nem veszi el azt a lányt?”

Kohn ámulva kérde:

„Na és kitől kapnám meg akkor a províziómat?”

— Hát ez tényleg nagy ok és ennél maradunk.

— Mondja Pancser ur, mit lehet kitűnő pártinak nevezni?

— Ha az ifjú asszony egy évre való GLADYS cipőkrémet is visz magával.

— És mi a legjobb parti?

— Ha az após kiköti, hogy a leendő gyerekek ADLER Kolozsvár, Szentegyház-uccai üzletéből kapják meg a ruhájukat.

Fővárosi kiállítás utcai és sport öltönyök, felöltők már 4000 lejtől

E. Sylvester Ferenc
utárszobásgáiban készülnek Cluj, Minoritilor 4 sz.

Éjjeli uccai harc Berlinben a kommunisták és frontharcosok között

(Bécs, szeptember 24.) Ideérkezett hírek szerint Berlinben éjjeli uccai harc volt a kommunisták és a frontharcosok egyik alakulata között. Az összeütközésnek a rendőrség közbelépése vetett véget. A harcnak 11 súlyos sebesültje van.

Olaszország és Görögország barátsági szerződést kötöttek

(Róma, szept. 24. Saját tud.) Tegnap aláírták az olasz-görög barátsági szerződést. Este bankett volt Venizelosz görög miniszterelnök tiszteletére. Mussolinij miniszterelnök pohárköszöntőjében rámutatott arra, hogy már a klasszikus ókorban Görögország és Olaszország volt a kultúra és civilizáció bölcsője. A két ország vezetői most újra felismerték nemzeteik küldetését és ünnepélyes formában megkötötték a barátsági szerződést. Ezt a szerződést mindkettőnek örömmel kell üdvözlőnie, akinek szívében fekszik az európai béke, melynek állandó veszedelmét jelentette volna a Földközi Tenger keleti részén felmerülő problémák rendezetlenül hagyása. Ez a szerződés a békés fejlődés legbiztosabb garanciája lesz. Venizelosz miniszterelnök válaszában köszönetét fejezte ki az olasz kormánynak és az olasz népnek a fogadtatásért és azért a támogatásért, amelyben nemzetét a szerződéssel Olaszország részéről érne fogja. Kijelentette, hogy nemzete át van hatva az olasz nép iránti szeretettől és a békevágytól és teljesen a belső konszolidációs munkának szenteli magát. Beszéde végén az olasz királyra, a királynéra, Mussolini miniszterelnökre és az olasz nép boldogulására üzent pohárát.

Rómában ma közzétették a görög-olasz barátsági és döntőbírói szerződésnek a szövegét. A szerződés 28 szakaszból áll és kötelezővé teszi a két aláíró nemzet kormányainak egymás iránti politikai és diplomáciai segítségnyújtását mindenféle nemzetközi konfliktusban. A szerződés intézkedik a két nemzet között felmerült vitás ügyekben állandó békéltető bíróság felállításáról és a szerződésből származó vitás kérdéseket a hágai állandó nemzetközi törvényszék hatáskörébe utalja. A barátsági és döntőbírói szerződést közölni fogják a nemzetek szövetségének főtárgyalásával.

APRÓHIRDETÉSEK

Ebben a rovatban minden szó 2 lej. Vastagabb betűvel szedve 4 lej. A legkisebb apróhirdetés 25 lej. Álláskeresők részére egyszerű hirdetés 20 lej. — Az apróhirdetések díja előre fizetendő

„Ősz” jeligére 4 levele érkezett. Kiadoba vegye át.

Tanuló fizetéssel felvételtük, Bauch Ernő rövidáru és kézimunka üzletében, Calca Regele Ferd. 1.

Bécsbe és Csehszlovákia utazom
október közepén.
Mindennemű megbízást rendkívül olcsón vállalok.
„Bécs” jeligére a kiadoba

Veszek a legmagasabb árban használt férfi és női ruhákat, butorokat, könyveket. Hívásra házhoz megyek, Trefort-utca 27.

Eladó egy nagy ebédlőszőnyeg férfi télikabátok, zsaket öltöny, olasz prima hegedű, lészormatrác, Trefort-utca 27.

Nagy parcella egy szobával eladó 70.000 lejért. Kövespad elején. Értekezni lehet, Veréb-ucca 9. szám.

Urleány teljes ellátást kaphat, zongorahasználattal egyedül álló urfőnök. Értekezni egyetem-u. 3. házfelügyelőnél.

Eladó házasság, Str. Paris 7A. alatt.

Sürgősen eladó elutazás miatt magányos telek. Felső Magyar-telep, Str. Axente Sever 8.

Keveset használt Ö. W. A. gyártmányú motoros kerékpár eladó, Monostori-ut 60. Décey.

Női- és férfi télikabátok! Női- és férfi ruhák! Gumiköpenyek, bőrkabátok, tin ruhák óriás választékban, legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrása, Park Áruház, Malom-ucca 6.

Hirdessen a Mai Világban

Veszek ócska férfi ruhát, legmagasabb árban a volt Biasini szállodában, Strada Avram Iancu, volt Petőfi ucca 18. jobbra, hátul az udvarban. Adolf Jakab.

3 drb. szabadalmi jogaimhoz pénzes társat keresek, vagy esetleg teljesen eladnám u. m.: 1. Nikotin-fogó és füst-kötő szipkaszár, semmiféle berakás nélkül. 2. Élesztőszekrény, mely légmentesen tartja az élesztőt, azonban a kért mennyiséget levágja és kiadja, anélkül, hogy kézzel nyuljanak az élesztőhöz. 3. Sétára és alátámasztásra alkalmas önműködő gyermekkosci. Kém Sámuel Zimboru, jud. Cluj.

Olcsón eladó boroshordó és szoba-gőzfűtő, Farkas-ucca 11. szám alatt.

Van szerncsém értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy Mode de Paris divatszalonomat a Strada Vlahuta (volt Bolyad-utca) a városi vízművekkel szemben helyeztem át. Vállalok angol és francia női ruhavarrást, ugyancsak női és férfi fehérneműt, kézi és géphíműzést, előnyömlőanyagot jutányos áron. Szíves pártfogást kér: Mode de Paris.

60 HP. stabil

benzinmotor alkalmi áron kapható. Fehér Miklós gépgyár

bizományi lerakotánál

Cluj, Piața Unirii 28.

Üres szoba kapható háztartási kiegészítés ellenében Báthory ucca 19 szám.

Elvállalok kisebb nagyobb építkezést, tervezést, átalakítást, renoválást és mindennemű cserepezést a legjutányosabb árban. Décey Ferencz, Cluj Str. Regala 5. (volt Majális utca).

SZÍNHÁZ

SZÍNHÁZI IRODA HIREI

HETI MŰSOR

Hétfő: Régi nyár. (5-ödször. Napi bérelet 6. szám, A. szám: 33.)

Kedd: Régi nyár. Operette újdonság 6-odszor. Bérletszünetben.

Szerda: Drótostót. Lehár operette, Komdor Ibolyka, föllépésével. Bérletszünetben. Esti előadás mozi-helyárral.

A hawaii trió föllépése a Magyar Színházban. Exotikus, vendégei lesznek e héten a Magyar Színháznak. Egy három tagból álló, hawaii szigetéről való művész-társulat fog csütörtökön és rákövetkező napokon föllépni. Kolozsvárott ehhez hasonló mutatvány még sohasem volt. Két férfi: Bruquil és San Juan és egy nő: Miss Milissa alkotják a társulatot. Eredeti hangszeren adnak elő eredeti hawaii zenét, táncokat, énekeket s egy egész estén át felejthetetlen szórakozást nyújtanak a közönségnek. Csütörtökön este lép fel a hawaii néger társulat először, amikor egy nagyon kedves egyfelvonásos vígjáték-újdonság is színe fog kerülni s ezt az előadást premier bérletben tartják meg. Pénteken és szombaton rendez bérletfolyamatban fognak föllépni a hawaii társulat tagjai. Valamennyi előadásra árusítják a jegyeket.

Régi nyár. Ma este hatodszor kerül színe az idei évad diadalmas sikerű revü operette-újdonsága a Régi nyár.

Drótostót mozi-helyárral. Szerdán este bérletszünetben mozi-helyárral. Lehár legszebb operettjét a Drótostót adják Komdor Ibolykával a női főszerepben.

Az elsodort ember a Magyar Színházban. Minden idők leggrandiózusabb film-alkotása az Elsodort ember legvetítésre kerülni a jövő héten a magyar színházban. Az Elsodort ember már nem egy film címe, hanem fogalom. A legtokéletesebb film dráma. Az amerikai film-gyártás tökéletessége (Paramount) a német színjátszás ragyogása (Emli Jannings) s a magyar írói szellem magasrendűsége (Biro L.) egyesült e filmben, hogy megszülessék a legszebb, leghatásosabb, legragyogóbb film-alkotás: Az Elsodort ember. A jövő kedd estéjén kezdik vetíteni a magyar színházban az Elsodort embert.

Felelős szerkesztő:
SERESS JOZSEF

Londonból legújabb női kabát-és costümszövetek

u. m.: Chevous, Shettland, Flausch, Kamelhaar, Kushabure divatszövetek izléses választékban

megérkeztek!!

Egyes kabátok. Mintákat vidékre küldünk Grünwald & Steiner

női divatkülönlegességek áruháza
CLUJ, PIATA UNIRII 12